16de Jaargang | Curaçao den 18den Februari 1899. | No. 790

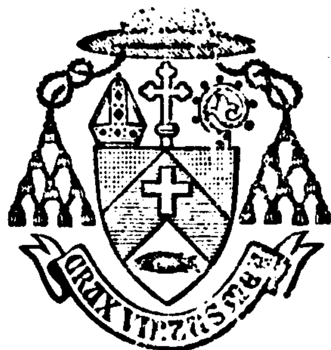
AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja
Un number sò fl. 0,20.

Fr. Jacobus Johannes Ambrosius Van Baars,

VAN DE ORDE DER PREDIKHEEREN,

Door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel

TITULAIR BISSCHOP VAN TEUCHIRA

EN APOSTOLISCH VICARIS VAN CURACAO

AAN DE GEESTELIJKEN EN GELOOVIGEN VAN ZIJN VICARIAAT,

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Beminde Geestelijken en Geloovigen.

Na in een ootmoedig gebed Gods voorlichting te hebben afgebeden en de verschillende waarheden en verplichtingen ernstig te hebben overwogen, die Wij in dezen heiligen tijd van boete en rechtvaardigmaking met vrucht aan uwe vrome aandacht konden voorstellen, oordeelden Wij het bij voorkeur noodig, de ouders te moeten wijzen *op hunne plichten opzichtens de christelijke opvoeding hunner kinderen.* Het tijdelijk en eeuwig welzijn der kinderen zoowel als dat der ouders, het geluk des huisgezins, de goede orde der burgerlijke maatschappij, de eer der H. Kerk, de glorie van God gaan met de vervulling dier plichten ten nauwste samen. Daarom was voor de Herders uwer zielen het volbrengen van deze allergewichtigste verplichting door de ouders te allen tijde een voorwerp van de grootste zorg en waakzaamheid. Maar hoeveel te zwaarder drukt deze zorg op Ons, nu Wij op dat punt zoovele tekortkomingen aanschouwen.

Om U dan, B. G., te overtuigen van het hooge belang der christelijke opvoeding, een plicht, die door zooveleu, helaas, jammerlijk wordt verwaarloosd, wenschen Wij U te doen zien: om welke redenen voor de ouders die plicht der christelijke opvoeding hunner kinderen zoo zwaar en dringend noodzakelijk is en op welke wijze zoo vele ouders aan hun plicht grootelijks te kort schieten.

I. Een verheven zending heeft God den ouders op deze aarde opgedragen. Hij riep hen tot den heiligen staat des huwelijks, dat Hij zelf tot een grootsch doel had ingesteld en daarom tot een "groot en heilig Sacrament" (1) had verheven. Met God zouden de ouders op aarde het vaderschap deelen (2) over de kinderen uit hunne heilige vereeniging geboren.

"Dit was de groote zegen aan de Rechtvaardigen der Oude Wet toegezegd." (3). Ook dezen zegen spreekt Onze Moeder de H. Kerk uit over het hoofd harer kinderen op hun blijden huwelijksdag: "dat zij met een talrijke en langdurige nakomelingschap mogen verrijkt worden" (4) Wat rijke gaven! wat heilige roeping! maar ook wat gewichtige plichten, wat zware verantwoordiging aan die gezegende waardigheid verbonden!

Ouders, God schonk U uwe kinderen en vertrouwde hen voor geheel hun leven aan uwe goede zorgen toe.

Het edelste en van nature het wonderbaarste van alle schepselen op aarde was nu in uwe handen gesteld. Doch God wilde dat schepsel nog hooger in waarde verheffen, toen Hij het door de wateren des Doopsels een bovennatuurlijk leven instortte. Daardoor werd uw kind op een geheel bijzonder wijze geadeld "tot zoon van God, tot broeder van Jesus Christus, tot erfgenaam van God, en medeërfgenaam des hemels" (5), zijn lichaam zelfs werd er door geheiligd "tot een tempel van den H. Geest" (6) en "een Engel des hemels aan zijne zijde gesteld te zijner bewaring (7)."

Aan die hooge waarde van dat schepsel werd zijn eindbestemming geëvenredigd. Niet het kortstondige leven te midden der vergankelijkheid en eilende zou het doel wezen zijns bestaans: dat doel lag hooger; dat kind was voorbestemd om na een welvolbracht leven God te aanschouwen in zijne heerlijkheid en in den hemel met Hem te heerschen in eeuwigheid.

Een kostbare verborgen schat derhalve van onberekenbare waarde heeft God den ouders in hunne kinderen geschonken.

Is die schat nu geheel hun eigendom en mogen zij dien naar willekeur en tot eigen voordeel gebruiken? Dit zij verre. Ouders, God heeft te uwen voordeele van zijne rechten geen afstand gedaan, Hij is en blijft op de allereerste plaats "de Vader uwer kinderen" (8), Hij stelde U aan, om den U toevertrouwden "schat te bewaren" (9) en door uwe zorgen en medewerking in waarde en aanzien te doen stijgen.

Uw kind derhalve voor God te bewaren, het tegen alle gevaren te beschermen, het volgens Gods wil op te voeden in deugd en heiligheid en het voor te bereiden voor den hemel, dat is de plicht door God zelven U opgelegd, dat is uw grootsche roeping op aarde, die gij onmogelijk kunt veranderen en waaraan gij U niet kunt onttrekken, zonder in verzet te komen tegen God. En het groot gewicht dier verplichting zult gij gereedelijk begrijpen, bij de overweging, dat uw kind in zich zelf zoo hooge waarde heeft en zoo dierbaar is aan God, dat uwe eigen zaligheid afhankelijk is gesteld van de getrouwe vervulling van dien plicht en gij daarvoor voor Gods rechterstoel ter verantwoording zult worden opgeroepen.

Doch de zwaarte van den plicht, om krachtdadig mede te werken aan de christelijke opvoeding uwer kinderen, zult gij, B. G., nog beter gevoelen, wanneer gij bedenkt in welk een treurigen toestand van volslagen onmacht en in welke voortdurende behoeften en afhankelijkheid uw kind bij zijn geboorte en in zijn verder leven zich bevindt.

Van U zal het hoofdzakelijk afhangen, wat uw kind eenmaal zijn zal. Of uw kind voor God U en zich zelven ten zegen zal zijn of ten vloek, zal voornamelijk afhangen van de wijze waarop gij uw plicht vervuld hebt. Deze waarheid behoeft geen bewijs of beter de ondervinding bevestigt haar dagelijks.

Geen wonder derhalve dat God zijn geliefkoosd volk voortdurend ernstig en krachtig toeriep: "Leert uwen zonen mijne waarheden en mijne geboden" (10); "onderwijst hen en buigt hen van af hun prilste jeugd" (11); want wee "zoo iemand voor de zijnen geen zorg draagt, hij heeft zijn geloof verloochend en is slechter dan een ongeloovige." (12)

Vonden de ouders nu nog hulp en steun en medewerking tot vergemakkelijking van hun zwaren taak! Maar ach! zij ontmoeten integendeel van vele zijden juist de grootste tegenkantingen. Het kind gevoelt spoedig in zijn binnenste de sterke neiging zijner bedorven natuur tot het kwaad, de hartstochten ontwaken en woeden in zijn hart, het geraakt onder den verderfelijken invloed eener zondige omgeving, in de verleiding en den drang van zichtbare en onzichtbare vijanden, die allen samenspannen, om de plichtsvervulling der ouders ten opzichte hunnen kinderen te bemoeilijken en te verzwaren.

Wilt gij derhalve volgens plicht en geweten uw kind in eer en deugd opvoeden voor God en godsdienst en maatschappij, dan zijt gij gehouden tot voortdurende waakzaamheid, tot wijze en voorzichtige leiding, tot krachtdadige bescherming.

Wie erkent en aanbidt hier niet Gods leidende voorzienigheid en vaderlijke liefde voor het heil zijner kinderen, door hun bestaan, hun geluk en hunne zaligheid op de eerste plaats toe te vertrouwen aan ouders, wien het van geslacht tot geslacht gebiedend is opgelegd, de plichten der christelijke opvoeding zoo getrouw mogelijk na te komen. Die last moge hun zwaar vallen, maar het is eene vergelding voor zoovele weldaden en zegeningen op hun beurt van hun ouders vroeger genoten, een zegen, hun eigen kinderen ten heil.

Ook in de vervulling van die taak staan zij niet alleen. God steunt en sterkt hen door zijne genadekracht, die zij in het H. Sacrament des huwelijks hebben ontvangen en wier heilzamen invloed zij geheel hun leven zullen ondervinden.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Woensdagmorgen kwamen hier aan met de *Prins Willem V* van de *K. W. I. M.* zeven Eerwaarde Zusters van de Congregatie van Roosendaal, die zich in de Curaçaosche Missie aan het onderwijs zullen wijden.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 10 dezer maand, No. 104, is de heer C. A. Pfanstiehl, eervol ontheven van de waarneming der betrekking van Gouvernements-geneeskundige op Saba, onder dankbetuiging voor de vele en belangrijke diensten, gedurende die waarneming bewezen.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 11 dezer maand, No 105 is de heer C. A. Shaw, benoemd tot Gouvernements-geneeskundige op het eiland Saba.

Havennieuws.

Bij Santa Martha is Zaterdag in den namiddag op de kust van ons eiland vastgeloopen het Engelsche zeilschip *Mary P.*, dat op reis was naar Barbados. Het schip kan niet worden afgebracht; Zondag omstreeks middernacht verlieten de kapitein en de bemanning, vijf koppen, het schip, dat vol water was geloopen, en kwamen Zondagavond naar de stad om met de eerste gelegenheid naar hun bestemming te vertrekken. Woensdag werd de *Mary P.* in publicke veiling gebracht, maar er waren geen koopers.

* *
*

Reeds eenigen tijd geleden deelden wij mede, dat er spoedig door de *Red D Line* een derde boot tusschen New-York, Pto. Rico, Curaçao en Venezuela in de vaart zou worden gebracht.

Thans deelt *The Venezuela Herald* daaromtrent mede:

"De *Red D Line* heeft aan de *Harlan & Hollingsworth C°* opgedragen een nieuw stoomschip voor de vaart tusschen New-York en Venezuela te bouwen. Het schip moet zijn van staal en zal een lengte hebben van 227 voet, een breedte van 37 bij een diepte van 38; het zal meten 1300 ton en twee schroeven hebben met drie machines van triple expansion en een drukking van 160 pond per vierkanten duim. De boot is bestemd voor eerste- en tweede-klasse passagiers en de schoorsteen met de twee masten zullen van staal zijn."

Met den bouw van het schip moet alle haast gemaakt worden. Naar men zegt, zal de nieuwe boot *Brooklyn* heeten en in Mei haar eerste reis doen.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

S. B. Brandao, Colastik Oloni Coûen, M. & J. Cardoze, B. M. A. Correa, L. W. Eps. Telésforo Henriquez, Virginia de Jongh, Hendrik Mensing, Deonicio Maduro, Clara Montolio, Adonai Noguera, Merced Henriquei Nicolina, Francino Orsida, Catalina Pieters, Servania Simona,

L. de Windt en een aangeteekende brief (rebut) verzonden door Felipe P. Bosch.

Niet voor verzending vatbaar de volgende ongefrankeerde drukwerken, geadresseerd aan:

American Writing Machine & C° en Holt & C° beiden te New-York.

***

De brievenbus geplaatst bij het pakhuis van de Heeren S. E. L. MADURO & SONS (Willemstad) is wegens reparatie tijdelijk buiten gebruik gesteld.

***

Met zeer groot genoegen vernemen wij, dat door eenige Heeren Officieren van H. Ms. *Sommelsdijk*, alhier gestationneerd, een gemotiveerd verzoek is gericht aan het Hoofdbestuur der Post-Unie te Bern, ten einde verbetering te verkrijgen in de ellendige postverbinding met Nederland, zooals ze thans bestaat. Wij hopen van harte, dat genoemde Heeren in hun pogen slagen; zij zullen daarvoor den dank inoogsten van al wie betrekkingen in Nederland heeft.

Zooals de toestand nu is, mag hij gerustelijk ellendig en onhoudbaar genoemd worden. De *zeepost* toch, zeker niet de vlugste onder hare zusteren, is toch nog de kortste verbinding met Nederland. Deze toch (de zeepost) bracht ons deze week correspondentie van 14 Januari, terwijl de laatste mail over Amerika of met de Engelsche *vrachtbooten* dateert van 10 Januari.

Wij vertrouwen dan ook dat het Hoofdbestuur der Post-Unie te Bern gehoor zal geven aan rechtmatige klachten, die met gestempelde couverten en omslagen overvloedig te bewijzen zijn. Ons Ministerie van Handel en Nijverheid, waaronder Posterijen en Telegrafie ressorteeren, schijnt in deze niets te kunnen verbeteren. Althans verscheidene verzoeken in die richting gedaan, leidden tot niets.

Ongelukken.

Zondagavond vloog in Breede Straat van Willemstad de lamp van een tramwagen in brand. Gelukkig had de koetsier de tegenwoordigheid van geest om de lamp van den tramwagen af te rukken en zoo verdere ongelukken te voorkomen, die zeker niet zouden uitgebleven, te meer daar het muildier, dat voor den wagen was gespannen, bijna niet tot bedaren was te brengen.

Aanbeveling.

Wij wenschen de aandacht onzer lezers te vestigen op de advertentie van de firma DE LANNOY & C°., voorkomende in dit nummer van ons blad.

Daarin wordt medegedeeld, dat de firma DE LANNOY & C°., benoemd is tot agent van LANS' EXTRA STOUT en van EL CIERVO, biersoorten, die een uitstekenden naam hebben.

Ingezonden Mededeelingen.

NEDERLAND.

Neutraliteit.

Naar aanleiding van het optreden des heeren Gerhard te Amsterdam en de denkbeelden der openbare socialistische onderwijzers, schrijft *De Katholieke School* o. a.:

Dat zij hun gevoelens en meeningen niet onder stoelen of banken zullen steken, dat staat bij ons onomstootelijk vast. Mocht men dit nog willen betwijfelen, dan wenschen wij slechts deze vraag te stellen: Waarom worden in plaatsen met gemengde bevolking, doch waar de meerderheid der raadsleden Protestant zijn, zelden of nooit Katholieken benoemd tot hoofden van openbare scholen? Aan godsdiensthaat mag men dit toch niet steeds toeschrijven, maar waaraan dan? Klaarblijkelijk aan de vrees, dat een Katholiek, is hij man van karakter, onmogelijk zijn christelijke meeningen in de school kan verloochenen.

Welnu, is dit zoo, dan moet men op dienzelfden grond aannemen, dat een socialistisch of modern onderwijzer, die karakter bezit, die overtuigd is of meent te zijn van zijn beginselen, die overtuiging zal doen gelden bij zijn onderwijs, in zijn opvoeding aan de kinderen hem toevertrouwd. En al verbiedt de Wet hem duizendmaal iets te doen, te leeren of toe te laten, in strijd met den eerbied, verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden, de heer Gerhard zegt het onomwonden, de neutrale, de openbare onderwijzer ondermijnt het dogmatisch orthodox kerkgeloof. Volgens den heer Gerhard mag de neutrale onderwijzer in het kind wel degelijk twijfel wekken aan hetgeen zijn ouders hem als hoogste en heiligste waarheid hebben geleerd. Hij geeft alzoo den kinderen zijn levens- en Gods-beschouwing en wel onder het lezen, onder het rekenen, onder de kennis der natuur, onder de geschiedenis, onder de aardrijkskunde, niet dogmatisch, niet systematisch, maar zoo in 't voorbijgaan, eenvoudig, bevattelijk, kinderlijk, nu eens gul lachend, dan weer even ironisch, steeds zoo paedagogisch, dat de leerlingen hem opperbest begrijpen, zijn denkbeelden overnemen, inzuigen, verwerken. Vanwaar anders die toenemende menigte lichtzinnige, ongodsdienstige, materialistische, socialistische mannen en vrouwen vooral in de protestantsche streken van ons Vaderland en in Duitschland? Van waar zelfs dezelfde treurige verschijnselen in Katholieke landen? Is het daar niet, omdat de ongeloovige Regeeringsmannen het godsdienstig onderwijs onderdrukken en het Staatsonderwijs in handen hebben gesteld van mannen, die met God en Godsdienst gebroken en het doel van alle onderwijs hebben gezocht en gesteld in de bevordering alleen van het aardsche maatschappelijk leven?

Maatschappij „Suriname".

Volgens een gerucht zijn de geologen van de maatschappij „Suriname" bij hun bodem-onderzoek, waarmede zij thans reeds ettelijke kilometers bezuiden de Sara-kreek zijn gevorderd, tot de ontdekking van rijke terreinen gekomen.

Eenige concessionarissen, die in de meening verkeerden dat het terrein, waarop zij door de geologen der Maatschappij werkende werden gevonden, tot hunne concessie behoorde, hebben in den tijd van half September tot half November ongeveer 1400 gram aan goud gewonnen, hetgeen, de primitieve wijze van werken in aanmerking genomen (2 longtoms) schitterend mag genoemd worden. Het zijn deze personen, die bovengenoemd gerucht in Paramaribo verspreid hebben, hetwelk wij willen hopen, dat door de feiten spoedig bevestigd zal worden. Verwondering kan het overigens niet baren, dat de Maatschappij op haar tocht naar de Lawa, naarmate zij de meer bekende en ontgonnen terreinen achter zich liggen laat om de maagdelijke bosschen in te trekken, rijker terreinen ontmoet.

FEUILLETON.

PODER DI FE.

7)

Carmen Diaz tabata stima su senjora sinceramente i reciprocamente esaki tabata moenstré afeccion, koe é tabatin pé. Coe su cortesia i su bon calidadnan el a gana Donja Leonora bien pronto, i es afeccion a bira pa otro mas fuerte pa es pena común, koe toer dos tabatin di carga.

Es muchanan també tabata stima Carmen masjar. Luisa chikitoe tabata masjar pegá coe né i Antonio també tabata gusta di ta na su compania. E tabata contenta es muchanan coe conta nan toer sorto di cuenta i historia, é tabatin es particularidad di tené e muchanan contentoe i na mes tempoe instrui nan. Unicoe hende, koe tabata mira Carmen coe un mal wowo, tabata es camarera Ana, koe Donja Leonora a trecé for di Spanja.

Costumbrar na un etiketa stricto spanjol, es donja bieuw no tabata muchoe contentoe coe es moza portugés.

—Si é no tabata cumpli coe su obligacionnan di religion asina bon, lo mi a keré sigur, koe é ta un mucha muger loco, koe ta danja e jioenan, é dici un dia na confianza coe es gouvernante. E tin sanger pagana den su bena i é ta parcé mas un muger di un troepa di *Zigeuner* koe un moza cristian honrada; é ta encanta toer hende aki coe su cara boenita i su calidadnan hipócrita.

—Tené cuidao noema, pa é no encanta bo, Ana, es gouvernante a respondé hariendo.

—Lo mi tené cuidao pa esai, senjora, Ana a respondé, trocando forma di su boca.

Sinembargo es muger ai orguljosa ma di bon coerazon, també Carmen a gana.

Si Carmen no tabata tormentar continuamente coe pensamentoe riba Pedro, su bida lo tabata manera superficio di un awa ketoe, koe no tin ni di mas mínimo bientoe pa mové. Su senjora i su jioenan tabata stimé i aprecié i é tabata amiga di toer criar. For di alcance di influencia perhudicial, bibar den cas di un famia cristiana i coe egempel di su digna senjora semper na bista, tabata parcéle koe nada tabata stroba su trankilidad i su calma. Solamente imagen di su Pedro kerido tabata presenta den su spiritu i tabata haci muchoe bez lágrima jena su wowo. E no a mira Luis Beira mas for di dia di es último encuentro na castiljo, i como Luis tabata biba na un distancia basta leuw, é taba ta confia, koe lo é no bin molestié mas.

El a bolbé haja su cara boenita i contentoe, koe é tabatin, aunké su calidadnan alegre a troca pa un ciertoe melancolia.

—Ta berdad, koe ta angelnan a traha es brug aki, Carmen?

Carmen a kita su cara for di es cos, koe é tabata borda i mira Antonio, koe a hacié es pregunta ai. E tabata sinta na un bentana, koe tin bista riba rioe Tamaga i es brug bieuw; es hoben tabata para algun momentoe banda di djé den profundoe pensamentoe.

—Si, esai bo sabi, es moza a respondé hariendo. Alomenos nan a juda padre Gonzalvo trahé.

—Conta mi atrobé, Carmen.

—Bo conocé es historia mes bon koe mi, bo a tendéle hopi bez, Carmen dici.

—Si, ma mi kier tendé ainda un bez mas, es hoben a respondé coe un tono casi imperativo, conta mi henter es historia un bez mas, Carmen. Carmen a poné su cosnan di borda abao, hariendo; é tabata sabi koe casi ta imposibel pa é resisti na pidimentoe di es hoben.

Es cuartoe den cual nan tabata, tabata na un hoeki di castiljo, i Donja Leonora tabata usé pa camber di trabao, principalmente pasobra é ta haja claridad for di cuater bentana i coe un bista magnífica riba circunferencia.

Carmen tabata sinta den su hoeki favorita mirando es puntanan di ceroe, tras di cual el a mira Pedro desaparecé

E por a distingi toer cos for di otro den es janura i toer es bistanan ai tabata presenta su dilanti como un excelente panorama.

No tabatin nubia na cieloe, naturaleza tabata calma, hasta é por a tendé combersacion di es coenukeronan.

Stem di Antonio a haci é lamanta for di su sonjo.

—Mi mester coeminza na principio? é tabata puntra Antonio. Anto lo mi mester coeminza bisa koe pader Gonzalvo tabata un santoe for di chikitoe caba, i koe é tabatin bon tata i bon mama manera bo i koe el a bira sacerdote na un edad mas hoben.

—Ma el a bai San Pajo? Antonio a interrumpié fihando su wowonan grandi riba djé.

—Si, ma bo sabi es historia mes bon koe mi, es moza dici hariendo.

—Esai no kier nifica nada, sigi, es tirano chikitoe tabata bisé.

—Pues bien, tem Gonzalvo tabata na San Pajo, el a dediké henteramente na pobernan i el a distingié pa su debocion extraordinario na Santísima Birgen.

—I la Birgen a bisé, koe é mester bai Herusalem, no ta berdad?

—Si, i el a bai unbez, aunké é dia tabata mas difícil pa biaha koe awor; e a toema bistir di peregrino, su garoti i su sacoe di biaha i el a encarga su primo coe percuracion di su comunidad i asina el a cohé camina di es biaha difícil na Tera Santa.

—Mi també ta spera di bai aja un dia, es hobencito dici, mientra koe su cara tabata bira corrá; si mi ta cabaljero manera mi tata i anto mi ta bai coe Pedro Martinez.

—Anto lo bo mester spera un poco, Carmen tabata bisé, ta parcé mi koe Pedro tin basta coe su cuenta di gera.

—Si, ma ora Pedro bolbé, lo mi pidi mi tata pa é bira mi escudero. I anto lo é bai bringa coe mi pa Dios i pa Rey.

Carmen tabata mira es hoben carinjosamente i tabata corda: Té es dia ai, tin basta tempoe.

— Diez cuater anja a pasa, Carmen tabata sigi papia, i toer hende tabata keré, koe pader Gonzalvo a moeri i su primo a toema su trabaonan, ma ki lástima, en bez di haci pobernan bon, ma-

Waarschijnlijk zullen de geologen die thans geruimen tijd achtereen in het bosch vertoefden, half December te Paramaribo teruggekeerd zijn.

De opzichter van de Maatschappij, de heer J. Eykelen, is in 23 jarigen ouderdom overleden.

BUITENLAND.

Rome.—Ten gelegenheid van het Kerstfeest heeft de H. Vader door zijn aalmoezenier 33,000 lire doen uitdeelen en wel 17,500 aan de armen der stad Rome, 4000 lire aan behoeftige geestelijken en 11,500 lire aan de weesmeisjes in het instituut van de Zusters der Christelijke Leering.

—Omtrent den jeugdigen priester-componist Don Lorenzo Perosi wordt uit Rome aan de *Croix* het volgende geschreven :

De president der *Academie van St. Cecilia* zei onlangs, over den eerw. heer Perosi sprekende: Op dit oogenblik is Lorenzo Perosi de voornaamste componist van Italië. Laat hem voortgaan met zijn genie te ontwikkelen, en binnen vijf of zes jaar zal hij de eerste componist ter wereld zijn."

Die uitspraak heeft Z. H. den Paus doen besluiten, Perosi te benoemen tot mede-directeur der Sixtijnsche Kapel, als collega van Mustapha, terwijl het hem tevens vergund is, den titel te voeren en de functiën waar te nemen van koordirecteur der Sint-Marcus-kathedraal te Venetië. Perosi blijft dan ook in de Dogenstad wonen en zal alleen naar Rome komen, wanneer repetitiën of uitvoeringen van de zangers der Sixtijnsche Kapel zijn tegenwoordigheid vereischen. Perosi is een kunstenaar van het hoofd tot de voeten, die zich in het minst niet wil bezighouden met de speculaties en financieële quaesties, aan de uitvoering en verspreiding zijner composities verbonden. Vandaar dat hij tot de uitgave van al zijn werken het groote italiaansche huis Ricordi gemachtigd en aan de firma Cesari voor den duur van een jaar het recht gegeven heeft tot 20 opvoeringen van een zijner oratoria.

Frankrijk. — Een telegrafisch bericht gisteren hier ontvangen meldt, dat Félix Faure, de president van Frankrijk, aan eene beroerte is overleden.

—Er heerscht op dit oogenblik in Frankrijk een politieke strooming ten gunste — nu niet eener revisie van het proces-Dreyfus maar — der Grondwet van '75. De heeren Charles Benoist en de Marcère, hebben zich aan het hoofd geplaatst dezer beweging en in dien geest hervormingen voorgesteld, die door de pers met zekere welwillendheid besproken worden als een verweermiddel tegen de veelvuldige en ergerlijke misbruiken waaraan zich in Frankrijk het parlementarisme gedurende de laatste jaren heeft schuldig gemaakt. De groote moeilijkheid ligt echter in de beantwoording der vraag : hoe komt men tot een herziening en hoe bezorgt men een meerderheid aan de voorgestelde hervormingen ?

Is het te verwachten, vraagt de *Figaro*, dat Kamer en Senaat het eens zullen worden omtrent een program van herziening dat hun een gedeelte van hun macht en beteekenis ontneemt ? Om van de Kamer en den Senaat dergelijke offers te verlangen, zoude het parlement moeten bestaan uit verstandige en onbaatzuchtige menschen, mannen die besloten zijn, het algemeen welzijn te stellen boven hun particuliere belangen. En nu is het maar al te zeer bekend, dat de edele en zelfs de buitengewoon voortreffelijke karakters die in beide wetgevende lichamen van Frankrijk gevonden worden, hooge uitzonderingen vormen. Van een congres te Versailles is dus niets te verwachten.

De heer Charles Benoist acht daarom de herziening noodig door middel eener *Constituante*. Dat is, zegt de *Figaro*, de moeilijkheid niet uit den weg ruimen, maar haar verschuiven. Vooreerst : opdat een *Constituante* kunne bijeenkomen, is het noodig dat de Senaat en de Kamer tot haar samenroeping besluiten en zich voor haar opofferen. Ga dat nu maar eens vragen aan afgevaardigden die van zich zelven de grootste verbeelding hebben, en aan senatoren die zich in hun *Luxembourg* zoo bijzonder op hun gemak gevoelen voor den tijd van drie, zes of negen jaren, die meenen dat alles "boter tot den boom" is en dat Frankrijk zonder hen zou ten gronde gaan !

Maar eens aangenomen het onmogelijke en het ongerijmde—want het zou toch ongerijmd wezen dat Kamer en Senaat zelve de revisie niet ter hand namen als zij de noodzakelijkheid ervan inzagen—wie zullen dan benoemd worden tot leden ? Natuurlijk nagenoeg dezelfde lieden die thans het parlement vormen en die hun privilegies niet wenschen besnoeid te zien, zooals Benoist dat verlangt.

Misschien zouden de heeren de Marcère en Charles Benoist zich naar het Elysée kunnen begeven en den heer Faure voor hun ideeën trachten te winnen. Felix Faure is de hooge troef, die men het laatst uitspeelt.

Indien hij zich tot de volksvertegenwoordiging richt met een verzoek dat men zijn macht uitbreide, dat men hem de keuze van ministers minder moeilijk make, dat men de wetgevende machine wat gemakkelijker doe loopen, dan zou het wel kunnen gebeuren, dat het parlement naar die taal luistert en den president gehoorzaamt, indien het ten minste niet de voorkeur eraan geeft een anderen president te benoemen —wat óók mogelijk zou wezen.

— Ondanks de protesten van Engeland en het kwalijk verholen misnoegen van Duitschland en Amerika heeft de Chineesche Regeering toegestemd in een uitbreiding van de Fransche kolonie te Shanghai. Na de machtige uiting van Rusland's invloed bij den jongsten staatsgreep der Keizerin-Weduwe was trouwens niet anders te verwachten.

Duitschland.— Keizer Wilhelm heeft ter gelegenheid van het Kerstfeest persoonlijk geschenken in geld uitgedeeld. Vroeger, toen het Hof in het nieuwe paleis verbleef, was de Vorst gewoon, den avond vóór Kerstmis een wandeling te doen in het park van *Sans-Souci* en aan de arbeiders die daar werkzaam waren, en de arme lieden die hij ontmoette, van twee tot tien Mark uit te deelen. Deze gewoonte had ten gevolge, dat het park op dien avond wemelde van armoedig gekleede mannen en vrouwen, zij hebben echter ditmaal vergeefs op den Keizer gewacht, het verblijf van Z. M. in het paleis te Postdam had aanleiding gegeven tot een ander program.

De Keizer verschafte aan de manschappen der 7e compagnie van het 1e garde-regiment te voet een eigenaardige Kerstmispret. De compagnie was juist in den *Lustgarten* aan het exerceeren, toen de Keizer verscheen, om de manschappen zich te laten oefenen in het hardloopen. Telkens moesten nu tien man van het portaal aan de *Breitenstrasse* op een bepaald commando aan het loopen gaan. Bij het *Brücken*-portaal overhandigde de Keizer dan aan den eerst aankomende een stuk van vijf Mark.

Daarna moesten al de soldaten—weer tien aan tien — de zijgeweren op den grond leggen, en zij die het commando 't vlugst uitvoerden, ontvingen een geldstuk. Het grootste vermaak echter bezorgden den Keizer de oogenblikken waarop hij onder de soldaten geld te grabbelen wierp. Dat vond hij een zoo komisch gezicht dat hij zelfs eenige Postdammer jongens liet komen, om met hen hetzelfde experiment te beproeven. Als dan de jongens door elkaar rolden en over den grond buitelden, om de halve en heele Marken machtig te worden, lachte de Keizer hartelijk. Op den vooravond van Kerstavond deed Wilhelm zelfs een wandeling tot aan het russisch gezantschaps-hotel en deelde onderweg geschenken in geld uit. De soldaten, die aan het paleis de wacht hielden, kregen eveneens klinkende munt, en de dienstdoende officier ontving een uitnoodiging voor het diner. Vier civiele beambten van de gemeente Potsdam, die in het paleis dienst doen, ontvingen ieder 15 Mark. Ook het stalpersoneel kreeg geldgeschenken : peperkoeken, photographieën en andere cadeautjes. Een van 's Keizers vleugel-adjudanten kreeg o. a. een grooten, prachtigen hond.

Spanje.— De grijze Spaansche minister-president Sagasta is aan de beterhand. Hij heeft zelfs reeds mogen opzitten en zich met eenige zijner collega's kunnen onderhouden.

Het Carlistische gevaar schijnt nog altoos dreigend.

Zoo schrijft de conservatieve *Tiempo* o. a.:

"In strijd met alle ontkentenissen van de regeering en hare organen, weten wij bepaald dat er in Madrid zelf dikwijls bijeenkomsten van Carlisten plaats hebben. De deelnemers daaraan zijn lieden van betrekkelijk goeden stand, die op de openbare wandelplaatsen, in het Paseo de Recoletos of de Calle Alcala bijeenkomen, en daar ongestoord samenzweren. Sommige elementen—hiermede wordt het leger verstaan—die tot dusver voor het Carlisme geen sympathie toonden, werden niet zonder succes door de agenten van den pretendent bewerkt.

"Het is buiten twijfel dat zelfs in tijden, waarin Don Carlos met 30 à 40,000 gewapende aanhangers in het veld stond, de Carlisten zich niet zoo brutaal en uitdagend gedroegen als thans ; en ofschoon het volkomen waar is, dat hun plan om een groote leening in het buitenland te sluiten, mislukt is, zoo kan toch niet ontkend worden dat zij onder elkaar een zekere som gelds hebben bijeengebracht, waarmede zij de kosten van hunne organisatie kunnen bestrijden, en hunne aanhangers in de lagere standen kunnen doen gelooven, dat zij over belangrijke middelen beschikken. De dépêches betreffende benoemingen van kolonels, kapiteins en luitenants in het toekomstige Carlisten-leger gaan in menigte rond, en in koffiehuizen kan men niet zelden lieden hooren verklaren, dat zij reisvaardig zijn om op eerste oproeping de reis naar bepaalde provinciën te aanvaarden."

Volgens de *Epoca* kan niet alleen in Biscaye, waar de Carlisten zich

---

nera pader Gonzalvo tabata haci, é tabata distrui su placa, manteniendo cabai i cachor.

— I coe jaagmentoe, Antonio tabata corrigié.

— I dia koe es homber santoe a bolbé, Carmen tabata sigi, su primo a haci manera é no tabata conocé i el a corré coe né ; si, hasta nan ta bisa koe el a risca dal é.

— Mara mi por tabata presente, Antonio a grita indignar, com es mal homber ai por a risca haci un cos asina? Lo mi a sinjé.

— Mas tantoe tabata duel Gonzalvo es mal trato di su primo koe su falta di amor, Carmen dici, el a sali bai jora pa es carner perdir i reza pa su combercion i el a bini aki na Amaranta, koe es tempoe ai tabata un mondi ; el a traha un casita i un capilja chikitoe, oenda é tabata pasa di dia i anochi den oracion. Ma boz di su santidad tabata plama leuw na toer camina i toer hende tabata bai buské pa toma consegoe. Ainda Gonzalvo no a sosega. El a sinti koe la Birgen ta jamé na otro camina i un anochi koe el tabata na rodia dilanti su imagen...... .

— La Birgen a parcé su dilanti i dici, koe é mester bai na un lugar, koe nan ta honré di un manera particular, Antonio tabata bisé, mientra koe su wowo tabata brilja di entusiasmo.

— Ma bo conocé es historia mehor koe mi, Carmen dici, sigi conté.

— No, mi ta gusta di tendé bo contéle, es hobencito dici coe un tono dusji.

— Bo sabi com el a bai toer camina, té koe un anochi el a jega na combentoe di monhenan di Maria, segun nan tabata jama nos Dominiconan es tempoe aja, i é tabata aja net nan tabata coeminza nan oracion i cabé coe "Ave Maria."

— Esai tabata na Guimares, es hoben dici, mi sâ bai aja varios bez coe mi pony.

— San Telmo tabata prior, i el a doena Pader Gonzalvo bistir di su orden. Ma su coerazon tabata hala na Amaranta, i despues di dos anja el a bolbé bin biba den su casita, oenda el a moeri manera un santoe, Carmen a conclui.

— I es tempoe ai, el a traha es brug ? Antonio tabata puntré.

— Si, ma el a trahé hopi anja, i angelnan tabata bin judé. Promer koe es tempoe ai muchoe hende a hoga den nan esfuerzo pa pasa e rioe landando.

—Hende també tabata judé traha ? Antonio a bolbé puntra.

—Si, i coe gustoe, Carmen a respondé, ma es tempoe ai tabatin poco hende na Amaranta, algun pober, koe tabata biba den cas di jerba i koe frecuentemente tabata sufri falta di lo mas necesario. Bo por conta mi, kiko particular mas e homber santoe ai tabata haci ?

—E tabata pidi piscarnan di sali for di rioe i hende tabata cohé nan, es hoben a respondé, mara mi por tabata biba es tempoe ai, Carmen.

—Awor bo ta muchoe mas mehor, es moza dici, mirando es hoben coe carinjo ; ata awor bo a tendé henter es historia.

— Masjar danki, Carmen, es hoben dici, i el a puntra manera ta na es momentoe ai el a corda : "Nunca bo a mira un angel, Carmen ?"

Carmen a hari pa es pregunta di mucha ai, ma awa a jena su wowo, ora el a respondé ! "No es sorto di angelnan, koe a juda San Gonzalvo, ma ta parcé mi, koe aki també hende ta haja angel i no tin necesidad di busca nan leuw."

Antonio a corré bai na es otro banda di camber, oenda Donja Leonora tabata sinta coe Luisa chikitoe riba su scotji ; Carmen a bolbé cohé su trabao na mân pa é sigi traha, ma é no tabata por ; cada bez su wowo tabata kita bai na brug, of na camina of na es corrida di awa.

Di repiente un homber na cabai, koe tabata bini na direccion di castiljo a hala su atencion.

Pa es homber mes no tabatin, nada particular, pasobra cada bez tabata pasa homber armar, koe ta bai hiba noticia na pueblonan becina ; i també tabata un camina, koe toer hende koe ta bai haci bisjita na misa di Nuestra Senjora di Misericordia ta pasa. Ma tabatin algo den postura di es homber, koe a lamanta particularmente Carmen su curiosidad i koe a haci su coerazon bati di miedoe.

P'esai, mes ora koe el a mira es homber, su cara a bira bleek, i també pasobra e homber tabata forza e cabai corré no obstante koe é tabata cansar.

Ta parcé, koe Carmen tabata conocéle, su postura, su moda di sinta cabai tabata conocí pa Carmen ; solamente su bistir tabata ponéle na duda, i di ningun manera é por a corda su nomber. Ora koe nan a jega mas cerca castiljo, el a ripara koe es homber i su cabai tabata masjar cansá ; hende por a mira koe nan a bini di un biaha largoe, pasobra nan tabata toer na stof. El a boela for di su stoel i el a corré bai oenda Donja Leonora tabata hunga coe su jioe.

— Senjora, é dici, ata un homber na cabai ta bini. Donja Leonora a miré sonriendo.

— Ma kiko di particular tin coe esai Carmen ? Toer dia ta pasa hende na cabai den es camina ai.

— Si, ma.... mira es un ai.

CAPITULO VIII.

Admirar di mira Carmen su spantoe Donja Leonora a lamanta for di su stoel, i el a bai na bentana coe es moza temblando, oenda nan por a mira es homber.

Tabatin un gran alboroto ; es homber a caba di jega, i un porcion di hende a bini cerca djé i ta hacié diferente pregunta.

Awor Donja Leonora també a spanta.

— La Birgen ! el a grita, mientra el a cohé Carmen na su braza, ta Fernando de Yama, es escudero, ma ta di com é sol a bini ? Ta com su panja ta asina, ta com é ta cansar asina ? Larga nos bam abao, sigur el a trecé noticia di mi esposo.

Tabata Fernando de Yama, berdad, i awor koe Carmen a miré di acerca, el a admira koe é no por a conocé es hoben escudero, koe varios bez a balia coe né.

Donja Leonora a grita awor na boz altoe : "Boso toer bini aki, tin noticia di gera."

E ta sigi.

met voorliefde bewegen, maar ook in sommige tot dusver rustige streken van Guipúcoa, de beweging zonder moeite waargenomen worden.

Een Spaansche minister, die zijn naam niet bekend wil maken, heeft met een redacteur van de *Liberal* over den binnenlandschen toestand gesproken, en de volgende, ietwat geheimzinnige verklaring afgelegd:

"Boven alle vraagstukken van binnenlandsche politiek staat een buitengemeen ernstige quaestie, waarmede niets minder dan het voortbestaan van ons land gemoeid is. Deze quaestie schijnt den staatslieden zoo belangrijk toe, dat ze de meest verschillende elementen zal kunnen vereenigen in hun verzet tegen een dreigend gevaar, dat al wat er van het staatsgebouw overblijft, zou ondermijnen. Met deze zaak staat de vrees voor zekere gebeurtenissen in verband die wel niet onmiddellijk verwacht worden, maar een beweegreden zou kunnen opleveren om een doel te bereiken dat Engeland op drieste wijze najaagt."

Daarentegen hebben eenige leden van het kabinet verklaard dat er geen grond was, van een gespannen verhouding tusschen Engeland en Spanje te spreken. De versterking van de kust moest echter voortgezet worden en dat was een der voornaamste oorzaken van de hooge begrootingen van oorlog die men mag tegemoet zien.

ADVERTENTIEN.

De Curaçaosche Hypotheekbank.

Ultima advertencia.

Debedónan di interest atrasá na e Banki aki ariba menciońá ta adverti koe promé koe fin di Maart 1899, nan debe di interest no por pasa mas koe 3 loena. Esnan koe falta di paga ta exponé na cobro judicial.

Curaçao, 9 Februari 1899.
Na nomber di Bestuur,
A. W. NEUMAN Fz.
Administrador.
JAN EVERTSZ,
Secretario.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP ZOUT-EXPLOITATIE EN CULTUUR-ONDERNEMINGEN

"BONAIRE."

Het Bestuur van bovengenoemde vennootschap geeft kennis, dat in de vergadering van den Raad van Commissarissen gehouden op 27 December ll. besloten is, dat de Heer JULIUS HELLMUND ophoudt de belangen der vennootschap te vertegenwoordigen en in zijn plaats is aangesteld de Heer H. J. C. BODENBURG HELLMUND.

Namens het bestuur
De Directeur
G. A. B.HELLMUND.

TIJD-TAFEL

der stoomschepen van "the Red D Line" tusschen

NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1899.		Caracas	Philip^s	Caracas	Philph^s	Caracas	Philph^s
Vertrekt van NEW YORK	Zaterdag	Jan. 14	Jan. 28	Feb. 11	Feb. 25	Maart 11	Maart 25
Doet SAN JUAN aan	Donderdag	„ —	Feb. 2	„ —	Maart 2	„ —	„ 30
„ PONCE	Donderdag	„ 19	„ —	„ 16	„ —	„ 16	„ —
Komt aan te CURAÇAO	Zaterdag	„ 21	„ 4	„ 18	„ 4	„ 18	April 1
Vertrekt van „	Zaterdag	„ 21	„ 4	„ 18	„ 4	„ 18	„ 1
Komt aan te LA GUAYRA ..	Zondag	„ 22	„ 5	„ 19	„ 5	„ 19	„ 2
Vertrekt van „ ..	Woensdag	„ 25	„ 8	„ 22	„ 8	„ 22	„ 5
Komt aan te PTO. CABELLO	Donderdag	„ 26	„ 9	„ 23	„ 9	„ 23	„ 6
Vertrekt van „	Vrijdag	„ 27	„ 10	„ 24	„ 10	„ 24	„ 7
Komt aan te CURAÇAO	Zaterdag	„ 28	„ 11	„ 25	„ 11	„ 25	„ 8
Vertrekt van „	Zondag	„ 29	„ 12	„ 26	„ 12	„ 26	„ 9
Doet LA GUAIRA aan	Maandag	„ 30	„ 13	„ 27	„ 13	„ 27	„ 10
„ PONCE aan	Woensdag	„ —	„ 15	„ —	„ 15	„ —	„ 12
„ SAN JUAN aan	Woensdag	Feb. 1	„ —	Maart 1	„ —	„ 29	„ —
Komt aan te NEW-YORK	Maandag	„ 6	„ 20	„ 6	„ 20	April 3	„ 17

STOOMSCHIP "MÉRIDA."

Vertrekt van CURACAO	Zaterdag	Jan. 21	Feb. 4	Feb. 18	Maart 4	Maart 18	April 1
Komt aan te MARACAIBO	Zondag	„ 22	„ 5	„ 19	„ 5	„ 19	„ 2
Vertrekt van „	Dinsdag	„ 26	„ 9	„ 23	„ 9	„ 23	„ 6
Komt aan te CURACAO	Vrijdag	„ 27	„ 10	„ 24	„ 10	„ 24	„ 7
Vertrekt van „	Maandag	„ 30	„ 13	„ 27	„ 13	„ 27	„ 10
Komt aan te MARACAIBO	Donderdag	„ 31	„ 14	„ 28	„ 14	„ 28	„ 11
Vertrekt van „	Dinsdag	Feb. 2	„ 16	Maart 2	„ 16	„ 30	„ 13
Komt aan te CURACAO	Vrijdag	„ 3	„ 17	„ 3	„ 17	„ 31	„ 14

SS. "HILDUR" en "SALAMANCA"

	Hildur	Salamanca	Hildur	Salamanca	Hildur	Salamanca
Vertrekt aan te NEW YORK	Jan. 28	Feb. 11	Maart 1	Maart 15	April 1	April 15
Komt aan te CURACAO	Feb. 6	„ 20	„ 10	„ 24	„ 10	„ 24
Vertrekt van „	„ 7	„ 21	„ 11	„ 25	„ 11	„ 25
Komt aan te MARACAIBO	„ 8	„ 22	„ 12	„ 26	„ 12	„ 26
Vertrekt van „	„ 12	„ 28	„ 17	„ 31	„ 18	Mei 2
Komt aan te CURACAO	„ 13	Maart 1	„ 18	April 1	„ 19	„ 3
Vertrekt van „	„ 13	„ 1	„ 18	„ 1	„ 19	„ 3
Komt aan te NEW YORK	„ 22	„ 10	„ 27	„ 10	„ 28	„ 12

TE KOOP

— BIJ —

I. S. SCHEIDELAAR
Breedestraat, Overzijde.

Extra qualiteit **Hollandsch** zinkwit in olie in blikjes van 25 en 12½ lb

Curacao, 11 Februari 1899.

Gramática Papiamento

DOOR

ALFREDO F. SINTIAGO.

á 50 ct. per exemplaar, te bekomen in den Boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen, of ten huize van den schrijver, Willemstad, Kerkstraat N° 195.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAZAO.